

Språkröret

för Hörselskadades förening i Stockholm

nr 3
augusti 2018
årgång 75

*Ulrika
i Vitas
trädgård*

Innehåll nr 3 2018

- 3 Ledaren
- 4 Medlemsresa till
rosornas England
- 7 Gael Hannan
föreläser på ABF
- 8 Reportage
Ulrika Voghera
- 10 Föreningsnytt
Höstmöte
- 11 Hörselveckan
Alternativ telefoni
Bokcirkel
Öppet hus
- 12 Nybörjarkurs i TSS
Alla kan måla
Engelskakurs på ABF
- 13 Afternoon tea
Mahjongklubben 20 år
- 14 Klubinfo
- 16 På kansliet

Vill du ha information från oss via e-post mellan tidningarna?
Skriv till anne.sjokvist@hrfstockholm så lägger vi till dig i e-postlistan

Språkrörets redaktion

Språkröret ges ut av Hörselskadades förening i Stockholm och utkommer med fyra nummer per år.

Ansvarig utgivare
Oscar Hedenfeldt
oscar.hedenfeldt@hrfstockholm.se
Redaktör
Anne Sjökvist
anne.sjokvist@hrfstockholm.se

Upplaga 2800 ex
Tryck Katarina Tryck AB
ISSN 1404-6121

Språkrörets utgivning 2018
nr 4 utkommer vecka 47
manusstopp 26/10

Omslag Ulrika Voghera i Vita
Sackville-Wests vita trädgård
vid Sissinghurst Castle
Foto: Anne Sjökvist

Redaktionen ansvarar inte för
obeställt material och förbehåller
sig rätten att korta insända texter.
Fotograf är Anne Sjökvist om inte
annat anges.

Redaktörens ruta

Denna sommar alltså!

DEN HÄR SOMMAREN kan gå till historien som den varmaste någonsin. Eller så är det bara början på en tid då sådana här somrar blir det nya normala.

För oss med hörapparater ställer hetta till det lite extra. Även om dagens hörapparater är mycket mindre känsliga för fukt än tidigare har en del haft problem med ymniga svettningar och krånglande appar i sommar. Jag brukar säga att jag inte ens svettas i bastun men i sommar har det räckt med minimal ansträngning för att svetten ska bryta ut. Det blev att söka fram torkburken längst bak i badrumsskåpet.

Numera finns ju också effektiva UV-boxar som torkar och rengör apparaterna med hjälp av värme och UV-ljus men de "gamla" torktabletterna fungerar också alldeles utmärkt. Till och med efter att jag råkat hoppa i från bryggan med apparaterna i öronen.

Förutom bad har jag mest sysslat med läsande och podd-lyssnande i sommar. Jag vill tipsa om podcasten "I mörkret med" där synskadade journalisten **Anna Bergholtz** möter och samtalat med intressanta personer i fullständigt mörker. Nu börjar hon med hjälp av Svensk skrivtolkning texta sina poddavsnitt så att också vi som inte hör så bra kan följa dem lättare.

– Vi vet ju hur vanligt det är med poddar idag och att det är något som skapar snackisar på exempelvis arbetsplatser. Då är det tråkigt att utestängas, säger Anna Bergholtz till tidningen Resumé.

Det finns åtminstone två andra poddar som också textas: myndigheten Sveriges Domstolars "Domstolspodden" och Sveriges Radios "Creepypodden".

Jag önskar er alla en fin höst och hoppas se många av er på våra aktiviteter här i föreningen!

Anne Sjökvist
redaktör

Skänk en gåva för bättre ljudmiljö

Med en gåva till Ljudmiljöfonden bidrar du till att vi kan fortsätta vårt arbete för bättre ljudmiljö på restauranger

Styrelsen framför ett varmt tack för din generositet.

Plusgiro 15 66 88-4
Swish 123 183 46 88

Kontakta kansliet för
mer information (se sidan 16).

Det
GODA
samtalet

hrf.
Hörselskadades förening
i Stockholm

Dags att ta vårt demokratiska ansvar

DEN 9 SEPTEMBER ÄR DET VAL till riksdag, landsting och kommun. Vid valet får alla vi myndiga svenska medborgare ta ställning till vilket parti och vilken person som bäst för vår talan såsom folkvald. Vår organisation är politisk oberoende och opartisk men står upp för lika rättigheter och alla människors lika värde.

HRF HAR UNDER SOMMAREN drivit en kampanj för att de folkvalda i större utsträckning ska tänka på att de ska höras och att möten, debatter och partiernas kampanjer ska vara tillgängliga även för oss som inte hör så bra. Det är en viktig del av demokratin att alla kan delta på lika premisser. Trots att det är en viktig princip så missgynnas många med hörselskador i informationsflödet.

VALET DEN 9 SEPTEMBER betyder i vår kommun vem som ska anföras uppdraget att fortsätta förbättra tillgänglig-

heten i kommunal verksamhet. Vem som vi kan lita på att driver på så att all kommunal utbildningsverksamhet och omsorg stöttar hörselskadade på rätt sätt och att det finns resurser. Vem som kommer att främja inkludering och delaktighet för hörselskadade i vår kommun.

OAVSETT VILKA PARTIER och representanter som tar plats i stadshuset fortsätter föreningen att jobba för vår målgrupps intressen i kommunen. Det gör vi här i denna tidning, i våra klubbar, i vårt intressepolitiska arbete och var och en där vi verkar och står. Tillsammans är vi starka.

ATT VARA POLITIKER är att verka i en kakofoni av röster, krav och synpunkter. Vi hörselskadade vet att det inte alltid hjälper att höja rösten för att höras när det är som stimmigast. Vi jobbar lite klokare än så. Vi önskar

oss även politiker som i stället för att höja sina röster när det blir rörigt, lyssnar och tänker till innan de svarar. Och beställer tolk eller skrivtolkning om sådan behövs för vår del.

LYCKA TILL med det viktiga demokratiska ansvar som det är att rösta. Och välkommen du efterlängtrade höst!

Anna Quarnström
ordförande

Foto: Patrick Miller

Flyttförhandlingar pågår

Föreningen har fått ett förslag på att flytta till en lokal på Malmgårdsvägen, Södermalm. Förhandlingar om hyra och tillgänglighetsanpassning pågår och styrelsen har inte tagit något slutgiltigt beslut ännu när denna tidning går i tryck.

Följ utvecklingen på vår hemsida och facebookside eller i nästa nummer av Språkröret då det torde vara klart om det blir en flytt eller om vi stannar tills vidare i Örnberg.

Vi tar gärna emot fler förslag på lokal också så känner du till någon som skulle passa föreningen hör av dig till kanslichefen **Oscar Hedenfeldt** på telefon **08-462 24 38** eller e-post **oscar.hedenfeldt@hrfstockholm.se**.

Vi fortsätter testa teleslingor i staden

HRF Stockholm deltar i riksförbundets kampanj för att få fler och bättre teleslingor. Hör av dig om du vill komma med och testa med den enkla slingtestaren eller om du har tips på ställen i Stockholm där vi borde utföra test. Vi är alltid minst två när vi utför test.

Skriv till **kansli@hrfstockholm.se** eller ring Anne på **08-462 24 31**.

Val 2018

Panelsamtal på ABF om funktionshinderpolitiska frågor

Söndagen den 9 september är det val till riksdag, kommun och landsting. HSO Stockholm ordnar i samarbete med HRF Stockholm ett panelsamtal kring funktionshinderpolitiska frågor i Stockholms stad

tisdagen den 21 augusti kl 18-20

i Sändersalen, ABF-huset Stockholm, Sveavägen 41

Inför valet vill vi följa upp vad stadens politiker har genomfört och vad de planerar att göra inom funktionshinderområdet kommande mandatperiod.

Samtalet kommer att handla om bland annat stadens reviderade delaktighetsprogram, utbildning, arbetsmarknad och tillgänglighet.

Samtalet kommer att filmas och länkas via vår hemsida efteråt.

Hörslinga finns och skriv- och teckenspråkstolkar är beställda. Du behöver inte förhandsanmäla dig men tänk på att antalet platser är begränsat.

Moderator är **Tobias Smedberg, Agenda PR**.

Ann-Marie Norbäck fyller lungorna med frisk havsluft vid kalkstensklipporna Beachy Head.

En ros är en ros är en ros, framför allt i England

Det blev många rosor och andra blomster när vi besökte England i rosornas tid. I år var det dessutom ett gynnsammare år än vanligt för just rosor berättade en av våra fenomenala guider. Prunkande är bara förnamnet. Tur med vädret hade vi också.

Vi hann med mycket annat än att lukta på rosor också under vår fem dagar långa vistelse i sydöstra delen av England.

Vår fasta punkt var vackra viktorianska hotellet Devonshire Park Hotel i Eastbourne och därifrån åkte bussen iväg på nya äventyr varje morgon.

Bussen framfördes av rutinerade chauffören Michael Ware som lyckades få oss i någorlunda tid till alla ställen vi hade inbokade. Vi var den första gruppen som fick ta plats i den

splitternya bussen och det vi uppskattade allra mest var skärmarna där skrivtolkarnas text bekvämt kunde läsas. Det hör inte till vanligheterna att de engelska bussarna är utrustade med sådana skärmar så vi hade tur.

Trädgårdarna var i fokus på denna resa och vi besökte berömdheter som Sissinghurst, Haver Castle och Great Dixter men också fantastiska mindre trädgårdar som vid Winstons Churchills hem Cartwell House och vid de charmiga lanthuset där Bloomsbury

Spirit-gänget höll till: Charleston Farmhouse och Virginia Wolfs Monk's house.

Överallt där vi färdades blommade och grönskade det i överflöd.

En dag ägnade vi åt Brighton där vi fick extra excellent guidning av Julian som både kunde tala tydligt och i en takt som lät skrivtolkarna andas mellan varven.

På den berömda piren i Brighton intog vi förstås Englands nationalrätt

Fler bilder och berättelser från resan får du uppleva om du kommer på föreningens höstmöte den 24 oktober. Se annons sid 10.

Rosenprakten var bedövande vid Hever Castle där Anne Boleyn växte upp och bodde ända tills hon gifte sig med Henrik IIX. Hon borde ha stannat i sitt romantiska barndomshem för äktenskapet med kungen räckte bara tre år innan han lät halshugga henne.

Skrivtolkarna Mohammed Shakrah och Jimmi Lindberg gjorde ett fantastiskt jobb med att inte bara skriva utan också samtidigt översätta från engelska till svenska. Bussens skärmar gjorde att alla kunde läsa texten enkelt.

Hela gänget samlat utanför Great Dixter, trädgårdslegendaren Christopher Lloyds hem.

Julian Clapp guidade oss på ett briljant sätt genom Brighton. Han var den i särklass tydligaste och mest hörbara av alla bra guider vi hade på resan.

fish and chips för det ska man göra. Visste ni att det finns vingårdar i södra England? Tack vare – eller på grund av, hur man nu vill se det – klimatförändringarna är det nu möjligt att odla druvor som tidigare var förbehållna Frankrike också på norra sidan om Engelska kanalen.

Vi fick lära oss mycket om vinodling på Chapel Down Winery och provsmakade bland annat ett bubblande rosévin som prins William och Kate Middleton bjöd på när de gifte sig 2011.

Mera allmänt känt är väl att England är en ölnation och naturligtvis besökte

vi landets äldsta ölbryggeri; Shepherd Neame i den lilla staden Faversham.

Däremellan såg vi fantastiska vyer, pittoreska byar och förundrade oss över hur vår chaufför lyckades ratta den enorma bussen på de smala slingrande vägarna.

Hörtekniken fungerade hela veckan och det var en fantastisk förmån att få ha med skrivtolkar som kunde översätta till svenska. Tolkcentralen som annars är restriktiva med att bevilja tolkning för utrikesresor kom oss till mötes eftersom vi var så många som behövde skrivtolkning.

*Hotelldirektör
Hugh Drake
på Devonshire
Park Hotel
är numera
ambassadör för
ett hörselsmart
samhälle.*

*Winston Churchills
bänk vid
Chartwell
House.*

*Byst av
Virginia
Woolf
i hennes
Monk's
House.*

"Jag hör så gott jag kan"

Gael Hannan är en uppskattad och prisbelönt föreläsare i sitt hemland Kanada.

– Det är inte särskilt roligt att ha en hörselnedsättning men med lite humor blir det lättare att leva med den, säger hon.

Gael blandar roliga anekdoter från sitt eget liv med smarta överlevnads- och kommunikationstips för hörselskadade och anhöriga. Hon är fantastisk på att beskriva hur det är att ha en hörselskada och hennes föreläsningar riktar sig lika mycket till anhöriga som till hörselskadade.

– Föreläsningen är en kombination av humor och allvar. Den handlar om att växa upp med en hörselskada, att uppleva kärlek, ha barn och arbeta med hörselskada, om att hålla på med hörapparater. Ja, alltihop, om själva livet.

Gael har också gett ut flera böcker. Den senaste heter *The*

"Jag hör så gott jag kan" är en fri översättning av Gaels föreläsning.

way I hear it och finns på engelska på Ad Libris och man kommer också att kunna köpa signerade exemplar av boken efter föreläsningen.

Föreläsningen är ett samarbete mellan HRF Stockholm och ABF Stockholm.

Ingen förhandsanmälan men tänk på att det är begränsat antal platser så var ute i god tid.

Upplev Gael

i Palmesalen, ABF Stockholm,
Sveavägen 41

**torsdagen den 4 oktober
kl 18-20**

Teleslinga finns och föreläsningen
skrivtolkas på svenska.
Inträde: 80 kronor

Våra handledare hjälper i hörselvården

Våra frivilliga handledare är taggade att åta sig uppdrag som stöd för den som ska uppsöka hörselvård. Även du som redan är hörapparatsanvändare kanske vill diskutera med någon eller ha någon med dig till hörselmottagningen.

Det är lätt att känna sig osäker på om man kommer att höra och minnas allt som sägs eller att man själv kommer ihåg att berätta allt som audionomen behöver veta för att få bästa möjliga resultat.

Våra handledare har själva lång erfarenhet av hörselvård och hörhjälpmedel. De är ett stöd i processen men lägger sig naturligtvis inte i audionomens arbete eller ditt beslut om vilket hjälpmedel du vill ha. Tipsa också gärna anhöriga och vänner om vår tjänst.

Ring oss på **08-462 24 30** eller mejla kansli@hrfstockholm.se så berättar vi mera!

**Ska du
till
hörsel-
vården?**

Ulrika tråcklade sig in i föreningen

Ulrika Voghera upptäckte HRF Stockholm på en mäsä i mitten av 90-talet. Hon blev medlem mest för sykursen som hölls i föreningen då men det blev hörseltillgängligheten i kulturvärlden hon kommit att jobba mest med. Ljudkulturgruppen som hon lett i tolv år läggs nu ner men kampen för bättre hörseltillgänglighet på kulturevenemang fortsätter oförtröttligt.

Dagstidningarnas kultursidor läses flitigt av Ulrika. En av de saker hon är mest stolt över att ha åstadkommit med ljudkulturgruppen är att symbolen för teleslinga nu är med i evenemangskalendarierna.

Ulrika Voghera bor granne med Folkoperan på Hornsgatan på Södermalm. Dit flyttade hon för 50 år sen, ”de stora protesternas år” 1968. Det är ett utmärkt läge för en kulturintresse-

rad person som Ulrika, som dessutom har en särskild plats just för Folkoperan i sitt hjärta.

Lägenheten är fylld av tecken på den kreativa, kultur- och samhällsintresse-

rade person Ulrika är. Intervjun gör vi i ”galleriet”, rummet mot Hornsgatan där tavlorna täcker väggarna.

– Ja, både min sambo och jag har varit konst- och litteraturintresserade.

Jag har alltför många hyllmeter böcker här också, säger Ulrika och sätter sig i favoritfåtöljen där hon läser dagens tidningar och ser på tv.

Dagens Nyheters

kulturevenemangspalt går hon extra noga igenom och kryssar för de evenemang hon vill bevista. Att hon när-

mar sig 90 år är inget som hon låter hindra sig. Att hon numera rör sig med rullator är inget större problem, värre tycker hon det är att kulturinstitutionerna inte får ordning på ljudet och hörseltekniken.

– Jag blir så upprörd, det är orättvist! Jag har inget emot att göra mig obekvämbland för att påtala att det inte hörs, att teleslingor inte finns eller fungerar eller att talare inte kan använda mikrofoner på rätt sätt.

Att hon lyckats få de stora dagstidningarna att använda teleslingsymbolen i evenemangskalendariet är hon stolt över men det är ändå upp till institutionerna och arrangörerna själva att använda symbolen. Något de inte alltid gör fast teleslinga finns.

– Det verkar inte som om de förstår hur många som faktiskt är beroende av slinga eller annan teknik för att höra, hur många besökare de går miste om genom att det inte fungerar.

Sin egen hörselskada blev hon medveten om redan i 20-årsåldern då en läkare diagnosticerade henne som "basdöv". De första hörapparaterna fick hon i slutet på 60-talet men de förstärkte bara i diskantregistret och var inte till någon större hjälp för henne. Först på 1980-talet började hon använda hörapparater som då hade blivit betydligt bättre rent tekniskt.

HRF Stockholm hittade hon i mitten på 90-talet då hon redan gått i pension. Hon besökte en äldreträffa där föreningen medverkade.

– Jag blev medlem mest för sjukrörelsens skull. Man kan säga att jag tråkade mig in i föreningen, säger hon som i många år jobbat med ord.

I HRF upptäckte dåvarande ordförande **Carin Priklonsky** snabbt att hon var en person med synpunkter, idéer och förslag. Hon satt ett tag i styrelsen och föreningen föreslog vid sekelskiftet henne som inhoppare i det som då hette Handikapprådet vid Södermalms stadsdelsförvaltning.

– I rådet tog man min hörselnedsättning på allvar och flyttade sina möten till stora hörsalen där det fanns både slinga och mikrofoner.

Det är i råden för tillgänglighet Ulrika tycker hon gjort mest nytta, och då inte bara för hörseltillgängligheten.

– Den period jag var ledamot i SL:s samverkansråd lyckades jag till slut få portabel slinga till våra möten.

Hon blev ordförande för Södermalmsrådet och senare också för Rådet vid Micasa fastigheter, Rådet för allmännyttan samt i nästan tre mandatperioder för Rådet vid trafiknämnden. Från det sistnämnda uppdraget avgick hon förra vintern och nu njuter hon av att "bara" vara aktiv ledamot.

Under tiden var hon också aktiv i HRF Stockholm. I maj 2006 bildades den så kallade Ljudkulturgruppen med henne, **Hans Collinder** och **Ewa Ström**. **Ulla-Britt Jensen** kom med i gruppen samma höst och för ett par år sedan anslöt **Ewa Ericsson**. Alla utom Hans har varit aktiva ända till i våras när de beslöt lägga ner gruppen efter ganska exakt tolv års enträget lobbyarbete.

– Vi har varit väldigt aktiva under de här åren och legat på institutionerna, mest de stora publika som Dramaten, Stadsteatern, Operan, Konserthuset, Berwaldhallen och andra. Men vi hade också en intensiv dialog med Sveriges television om störande bakgrundsljud där Hans lade ner mycket tid och energi. Hans, Ulla-Britt och jag deltog i kurser som SvT ordnade under det så kallade "Tillgänglighetsåret" men det gav ingenting förutom att Hans lyckades få Uppdrag Granskning att - i alla fall för en tid - dämpa eller utesluta störande bakgrundsljud.

– Vi har pratat, skrivit, påpekat och klagat. Många gånger har det varit som att studsa boll; vi har fått loften om att

det ska fixas men inget har hänt.

Men även om Ulrika själv inte tycker att det hänt så mycket konkreta förbättringar har nog ljudkulturgruppen medverkat till ökad medvetenheten hos stadens kulturinstitutioner.

– Men fortfarande verkar de inte förstå att många intresserade undviker att komma på kulturevenemang för att de inte kan höra.

Ulrikas dröm är att hörselskadade ska få en symbol i klass med synskadades vita käpp; något som alla skulle känna igen och därmed underlätta livet för alla med hörselnedsättning.

– Det behöver inte vara något stort och uppseendeväckande. Jag tänker mig snarare en pin av något slag som man kunde fästa på jackan. Det är något för HRF att ta tag i.

Anne Sjökvist

FAKTA ULRIKA

- Född 1929 i Sörforsa utanför Hudiksvall dit familjen flyttade 1936. Ulrikas föräldrar var väldigt moderna för sin tid och hennes pappa läste till exempel sagor för barnen redan i början av 1930-talet.
- Föräldrarna var också friluftsmänniskor och i realskolan i början av 1940-talet upptäcktes Ulrikas idrottstalang. Hennes drömyrke var gymnastikdirektör.
- Var med och utformade informationskampanjer inför omläggningen till högertrafik 1967, samt inför den så kallade 7-kronan, nya sjukförsäkringslagen 1975.
- Har jobbat med många olika saker men längst tid, närmare tjugo år, som journalist på Landstingsförbundets tidskrift.
- Förvaltningsassocionom och journalist.
- Har varit aktiv i Yrkeskvinnors klubb sedan 1964 samt i bl.a. FQ - kvinnor och funktionshinder, Hyresgästföreningen och Stockholms journalisters seniorer.
- Har en son, Thomas, och tre barnbarn.

KALLELSE TILL

Höstmöte 2018

Hörselskadades förening
i Stockholm

ONSDAGEN DEN 24 OKTOBER KL 17
I VÅR LOKAL PÅ INSTRUMENTVÄGEN 19, ÖRNSBERG

PROGRAM

- 17.00** Registrering och servering.
Soppa med gott bröd samt kaffe.
18.00 Anne berättar om Englandsresan,
diskussion om ev. fler medlemsresor
18.30 Höstmötet inleds
19.30 Höstmötet avslutas

Handlingar finns i vår lokal och på hrfstockholm.se från den 10 oktober. **Anmäl dig till kansli@hrfstockholm.se eller ring telesvar 08-462 24 36 senast fredagen den 19 oktober.** Slinga och skrivtolk finns. Behöver du teckenspråkstolk ber vi dig beställa själv via Tolkcentralen.

FÖRSLAG TILL DAGORDNING

1. Höstmötet öppnas
2. Fråga om kallelse skett enligt stadgarna
3. Fastställande av antalet röstberättigade
4. Fastställande av dagordning
5. Val av mötesfunktionärer
6. Förslag till verksamhetsplan och budget för 2018
7. Fyllnadsval till valberedningen
8. Rapporter
9. Övriga frågor
10. Mötet avslutas

Höstmötet 24 oktober

Bilder och berättelser från medlemsresan till England

Solveig Modén, Eva Sjögren, Ia Bergqvist och Elna Olovsson vid Beachy Head i Sussex.

Kom på höstmötet onsdagen den 24 oktober och hör mer om vår lyckade medlemsresa till England i juni. Anne Sjökvist, som agerade reseledare, be-

rättar och visar de bästa bilderna från de fem intensiva dagarna i sydöstra England. Vi diskuterar också eventuella kommande medlemsresor.

Kassör Jan Lamby

Slarvig redaktör lyckades tappa bort en person i förra numrets presentation av nya styrelsen. Här kommer den nionde ledamoten i HRF Stockholms styrelse anno 2018. Förslår förse-ningen, Janne!

Jan Lamby kassör

Född: 1951

Yrke: Arkitekt som efter uppnådd pensionsålder ritar vidare på halvtid

Intressen: Vintersporter, museer och konst. Jag försöker gymnastisera både hjärta och hjärna i lagom doser

Hörsel: född hörande, fick grav hörselnedsättning i 10-årsåldern, ett-öring.

Viktiga frågor: Tillgänglighet i samhällets alla sektorer och har stort teknikut- tresse. Jag följer också det internationella arbetet sedan tiden som ledamot i styrelsen för den europeiska federationen för hörselskadade (EFHOH).

Kontakt: jan.lamby.hrf@apertura.se

Hörselveckan 15-21 oktober**Vi "ockuperar" ett köpcentrum i hörselveckan**

Hör du till dem som någon gång gått ut från ett köpcentrum på grund av alltför hög musik? Du är inte ensam, vi är många som undviker butiker och köpcentra med höga ljudnivåer.

För att uppmärksamma problemet planerar vi i HRF Stockholm att sam-

arbeta med – eller "ockupera" som vi skämtsamt kallar det – ett köpcentrum i Stockholm under hörselveckan 15-20 oktober. Det är ännu inte helt klart vilket köpcentrum det blir men vi återkommer med information på hemsidan och facebook. Under veckan

ska ingen musik spelas i köpcentrets butiker och vi informerar om hörselskador och varför ljudmiljön är viktig.

Vill du vara volontär under hörselveckan, anmäl dig till **kansli@hrfstockholm.se** eller ring telesvar **08-462 24 36**.

Vi besöker alternativ telefoni

Torsdagen den 18 oktober klockan 9-10.30 besöker vi enheten för alternativ telefoni på Rosenlunds sjukhus, Tideliusgatan 12, Plan 9.

Alternativ telefoni på Rosenlund ansvarar för att förskriva hjälpmedel för telefonsamtal för personer som inte kan höra eller tala själv i en vanlig telefon. Hjälpmedlet kan vara en bildtelefon, en texttelefon eller en totalkonversationsenhet som innehåller allt: bild, ljud och text. Kom med på studiebesök och lär dig mer om detta!

Anmäl dig på **kansli@hrfstockholm.se** eller ring telesvar **08-462 24 36**.

Vi fortsätter att varva Öppet Hus-träffar med Afternoon Tea i höst. En gång i månaden är det fika och prat för er som vill träffas och utbyta erfarenheter.

Öppet hus i höst:

Tisdag 4 september kl 11-13

Tisdag 2 oktober kl 11-13

Tisdag 30 oktober kl 11-13

Plats: Instrumentvägen 19, T-bana Örnberg.

Välkommen!

Ny teknik textar telefonsamtal**Kom till oss och lär dig mer tisdagen den 18 september klockan 13 och 18**

Fredrik Forsberg från företaget T-Meeting demonstrerar TERA, ett hjälpmedel till telefonen som hjälper dig med nedsatt hörselförmåga eller talskada att ringa och ta emot helt vanliga telefonsamtal.

TERA kan du lägga in som en app i telefonen/datorn och den utför översättning tal-tilltext samt text-till-tal under samtalets gång, alltså i realtid. TERA underlättar för hörselskadade, döva och talskadade att använda telefon utan att ringa via tolkförmedling.

TERA har godkänts som arbetshjälpmedel av försäkringskassan.

Anmäl dig till **kansli@hrfstockholm.se** eller ring telesvar **08-462 24 36**. Meddela om du vill komma klockan 13 eller 18. Demonstrationen tar cirka en timme. Demonstrationen hålls i lokalen på Instrumentvägen 19 i Örnberg.

Välkommen!

HRF Stockholms

Bokcirkelns första höstträff blir **onsdagen den 5 september klockan 13.30**

Därefter träffas cirkeln på torsdagar: **4 oktober, 1 november och 29 november kl 13.30**.

Cirkelmedlemmarna har läst **Agnet Pleijels** *Doften av en man* och **Fatima Bremmers** *Ett jävla solsken* över sommaren.

Mera info ger Anne på tfn **08-462 24 31** eller mejla **anne.sjokvist@hrfstockholm.se**

Välkommen!

la, Christina och Maggan på alla första bokcirkelträffen.

Nybörjarkurser i TSS

Vi startar upp två nybörjarkurser i Tecken som stöd (TSS) i höst. De hålls på torsdagar, en på dagtid, kl 14-15.45 och en på kvällstid kl 17.30-19.15. Var-dera kursen är tio tillfällen.

Kursstart: 20 september

Kursledare: Anne-Marie Persson

Avgift: 500 kronor för 10 kurstillfällen
Materialkostnad 150 kronor tillkommer.
Kaffe/te ingår i kursavgiften.

Det blir uppehåll i Hörselveckan vecka 42 och vecka 44 då det är läslov.

Anmäl dig per e-post till
kansli@hrfstockholm.se
eller ring telesvar 08-462 24 36.

Uppge namn och om du vill delta i dags- eller kvällskursen.

Kursledaren Ann-Marie Persson är barndomshörselskadad och har jobbat med TSS-kurser sedan 1996 i olika omgångar. Hon har en döv son och två döva barnbarn.

Ann-Marie Persson är kursledare i TSS

– Jag tycker det är så roligt att få lära ut TSS och allt däromkring, och att kunna prata om min och alla andras hörselskador så det blir så naturligt som möjligt. Jag är en positiv människa och ser bara möjligheter framför mig, säger hon.

Engelskakurs på ABF

I höst ordnar vi en konversationskurs i engelska för personer med nedsatt hörsel i samarbete med ABF Stockholm. Det finns teleslinga i kursutrymmet och dessutom används vår mobila hörselteknik.

Kursledare är australiensaren **James Barrett** som också talar utmärkt svenska och kan svenskt teckenspråk eftersom hans son är döv.

Det blir fokus på uttal och konversation. Kursen kommer att gå igenom en serie av situationer och kontexter, både i grupp och enskilt.

Nivå: nybörjare/fortsättning.

Kurspris: 790 kronor för HRF Stockholms medlemmar, övriga 990 kronor.

Start: onsdagen den 26 september kl 18-19:30. Därefter varje onsdag, totalt

nio gånger.

Plats: ABF-Huset, Sveavägen 41

Anmäl dig direkt via www.abf.se eller genom att ringa 08-453 41 00 eller mejla sofia.french@abf.se.

James Barrett.

Alla kan måla

Alla kan måla-gruppen fortsätter med sina träffar i höst. Välkommen med!

Alltid på torsdagar kl 13.30

27 september

11 oktober

25 oktober

8 november

22 november

6 december

Det är helt gratis att delta och gruppen passar alla, från totala nybörjare till dem som redan målar.

Att måla passar hörselskadade.

Det är socialt umgänge utan krav på kommunikation, och samtidigt meditativt och avslappnande

Valfri teknik, det enda kravet är att vi använder vattenbaserade färger. Visst grundmaterial finns (papper, penslar, akvarellkritor) men har du eget material så ta med.

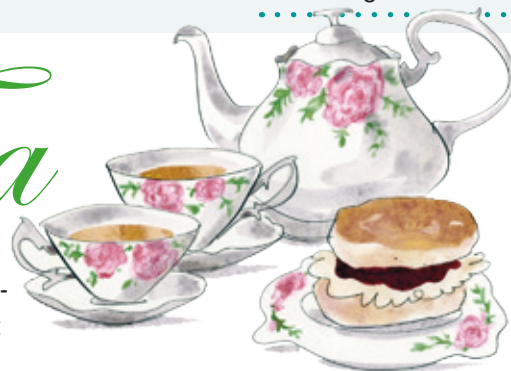
Mera information skriv till kansli@hrfstockholm.se eller ring 08-462 24 31.

Tipsa oss!

Finns det något du gärna skulle göra tillsammans med andra hörselskadade och som du tycker skulle passa att göra i föreningen? Skriv en e-post till anne.sjokvist@hrfstockholm.se, ring 08-462 24 31 eller skriv på vår facebook-sida.

Afternoon Tea

Vi fortsätter med Afternoon Tea i brittisk anda i höst i Örnsberg. Vi bjuder på te/kaffe, hembakade scones med tillbehör, trekantssmörgåsar och något sött samt bjuder in en intressant person för ett trevligt samtal i våra röda soffor. Allt helt gratis! Välkomna!

*Onsdagen den 19 september
kl 15-17*

Cathrine Forsberg är föreläsare och utbildare inom ljudmiljö, hörselnedsättning, tinnitus, ljudkänslighet och cochlea implantat. Hon älskar musik och ville bli rocksångerska men skadade sin hörsel genom att lyssna på hög musik i hörlurar när hon var 15 år. Hon blev vuxendöv och har nu hörapparat och cochlea implantat och sju olika tinnitusljud.

Cathrine har mött tusentals människor med hörselproblem genom sina föreläsningar, självhjäpsgrupper, tinnitusjouren och på festivaler där hon i 17 år delat ut hörselskydd och föreläst för publik, musiker och personal. Nu har hon tagit universitetsexamen som studie- och yrkesvägledare och arbetar idag på Wasaskolan i Södertälje

*Tisdagen den 13 november
kl 15-17*

Manne af Klintberg har snubblat, stått på händer, roat och oroat barn i över 50 år. När hans första dotter föddes med en hörselskada blev han hemmapappa. Då började han studera hur barn kommunicerar med varandra. Hur pratar man med ett barn som inte kan höra? Han började på mimlinjen på Statens dansskola och clownen Manne var född. För sitt engagemang för tvåspråkighet för barn med hörselnedsättning tilldelades Manne HRF Stockholms pris Stockholms-Snäckan 2010. Han har sagt att han ska jobba för barns rättigheter ända tills FN:s barnkonvention blir lag i Sverige. I juni beslöt riksdagen att detta sker 1 januari 2020.

Anmäl dig till kansli@hrfstockholm.se eller ring telesvar 08-462 24 36 senast en vecka före varje tillfälle eller till båda på en gång så vi vet hur många scones vi ska baka! Hjärtligt välkommen!

Mahjong-klubben firade 20 år

Hösten 1996 ordnades en resa till Kina i HRF Stockholms regi och deltagarna inspirerades där av de mahjongspelande invånarna. Följande år ordnades en studiecirkel i mahjong och cirka femton medlemmar deltog och lärde sig spelet. Wera Sjöström, som varit med ända från början, föreslog våren 1998 att man skulle bilda en klubb för spelarna och Kerstin Ekelöv som varit cirkelledare blev klubbens första ordförande.

I maj i år firade Mahjong-klubben

sitt 20 års-jubileum med god mat och dryck, och förstås lite spel, i föreningens lokal i Örnsberg.

Wera hade reviderat historiken från femtonårsjubileet och presenterade den.

Klubben har som mest haft 18 medlemmar. Nu är det omkring tretton spelglada som träffas varannan onsdag och spelar och gofkar. Fler får gärna komma med och lära sig det intressanta, klassiska spelet, hälsar medlemmarna.

Wera
Sjöström.

Klubbinfo Klubbinfo Klubbinfo Klubbinfo

Bridgeklubben

För dig som är bridgespelare på någon nivå, är ledig dagtid måndagar och vill träffa likasinnade är föreningens Bridgeklubb i våra fina lokaler i Örnsberg perfekt. Vi träffas och spelar varje måndag kl 10.45-15.

Vi startar upp terminen **måndagen den 10 september.**

Hör av dig eller bara kom!
Välkommen!

Årsavgift	50 kr (helår)
Spelavgift	20 kr inkl. kaffe/te
Spelledare	Björn Åström tel 08-644 53 50 Karl-Herman Sköldvall tel 08-648 89 84
Kassör	Sonja Sköldvall tel 08-648 89 8

Mahjong-klubben

Mahjong-klubben hälsar nya och gamla medlemmar välkomna till en hösttermin med många trevliga spelträffar. Vi träffas varannan onsdag klockan 13-16 med start 29 augusti.

Vi träffas följande onsdagar under hösten:

Augusti	29
September	12, 26
Oktober	10, 24
November	7, 21
December	5 (julfest)

Årsavgift 25 kr
Spelavgift inkl kaffe/te 10 kr

Vill du veta mer om oss? Ta kontakt!

Ordförande Mats Olsson
tfn 070-730 61 88
maol90@hotmail.com
Kassör Wera Sjöström
tfn 08-716 04 34
werasjostrom@gmail.com
Klubbmäst. Elin Valpeters
tfn 076 319 89 31 (sms)
elin.valpeters@gmail.com

Mats Olsson är ordförande i Mahjong-klubben.

TSS-klubben

TSS-klubben inleder hösten med ett besök i Stadshuset den 13 september. Besöket är en gåva som vi fick av HRF Stockholm vid vårt 30-årsjubileum i våras

Anmälan senast den 6 september till Gunnel Klingström
sms **070 388 66 67** eller e-post:
gunnel.klingstrom@gmail.com.
Besöket är bara för dig som är med-

lem i TSS-klubben.

Vi samlas kl. 10.45 inne på Stadshusets innergård. Klockan 11 får vi en guidad rundtur i Stadshuset. HRF har med sig portabla hörslingor och TSS-tolk och skrivtolk är beställd.

Guidningen pågår cirka 55 min. Efteråt kan de som vill äta lunch i Ragnars skafferier. Tyvärr kan man inte boka bord, så vi får trängas med de vanliga lunchgästerna. Alternativ om vi hittar ett annat lunchställe.

Guidningen är helt gratis. Den bjuder föreningen oss på.

De vanliga TSS-träffarna startar torsdagen därpå, den 20 september mellan kl. 11-13 och sedan träffas vi varje torsdag i Örnsberg.

Hjärtligt välkomna till en ny termin med TSS-klubben!

Kontaktpersoner:

Vivianne Andersson
viviand@telia.com
073-0580377 (endast SMS)
Lars Svensson
lars.i.svensson@ownit.nu
070-2556350 (endast SMS)
Gunnel Klingström
gunnel.klingstrom@gmail.com
070-3886667 (endast SMS)

Konstklubben

Vi i Konstklubbens styrelse hoppas att ni alla har haft en skön sommar och nu har tid, ork och lust att delta i de aktiviteter som vi ordnar under hösten.

När Konstklubben besöker konstmuseer brukar vi ju så gott som alltid ordna guidade visningar. Det har förstås många fördelar men även en

del nackdelar: det är dyrt och innebär därför att det måste bli ett visst antal besökare, man måste anmäla deltagande i god tid och då även betala i förväg. Därför tänker vi nu testa att ge möjlighet att spontant kunna göra ett museibesök och då veta, att man har sällskap där av vänner att prata med under besöket och kanske fika tillsammans med efteråt.

Första utställningen vi ser på detta sätt och hoppas få sällskap av många av er är:

Lars Lerin-utställningen på Liljevalchs onsdagen den 5 september.

Vi samlas utanför museet på Djurgårdsvägen 60 kl. 13.

Söndagsutflykt med konst och kultur i Vallentuna

Söndagen den 7 oktober samlas vi kl. 10.35 vid Östra station för att ta tåget till Vallentuna (SL-biljett gäller).

I Vallentuna börjar vi med ett besök på ett konstgalleri, där flera konstnärer har utställning. Därefter blir det söndagsbrunch med mat och dryck i gästgiveriet. På eftermiddagen besöker vi Vallentunas fina kulturhus, där vi bland annat ser en konstutställning. Allt ligger på gångavstånd från tågstationen.

Den som är pigg på mer konst kan sedan ta lokalbussen tillsammans med Ann-Marie, som bor i Vallentuna, och besöka ett par konstnärer i deras ateljéer. Tåg tillbaka till Östra station går varje halvtimme.

Anmäl ditt deltagande genom att sätta in 150 kronor på Konstklubbens plusgirokonto 701158-8 senast måndagen den 24 september. Avmälan utan kostnad senast måndagen den 1 oktober.

Årets konstutlottning

I år kommer konstutlottningen att äga rum lördagen den 27 oktober. Precis som tidigare kommer information samt bilder av de konstverk som lottas ut att skickas som brev till samtliga ungefär två veckor före konstutlottningen.

Nationalmuseum

Konstklubben hoppas kunna ordna en guidad visning av delar av det nyrenoverade museet någon dag i november. Information om detta kommer att skickas ut via mejl och brev.

Vill du bli medlem? Ta kontakt!

Ordförande	Nisse Forslund 070-49 69 145
Sekreterare	Anna-Lena Hörnkvist 070 757 71 28
Kassör	Karl-Hugo Eriksson tel 08-768 23 06
Årsavgift	175 kronor
Plusgirokonto	70 11 58 - 8
Org.nummer	802416-2227

Nätverket Hör & Håpna

Vi var 23 personer som avslutade våren med en härlig kryssning till Åbo i maj.

Hösten inleds med en TSS-kurs på

Gysinge, fredagen den 31 augusti - söndagen 2 september. Vi reser i egen buss från Cityterminalen fredag kl 9. TSS-kurs tre dagar, fredag-söndag.

Fredag kväll planeras någon underhållning, lördag eftermiddag besöker vi Mackmyra. Hemfärd söndag eftermiddag. Inbjudan har skickats ut. Kostnad 850 kr i delat rum. Tillägg 350 om du vill ha eget rum.

Om du har missat att anmäla dig ska du kontakta **Hans Lindberg** och fråga om det eventuellt finns någon plats kvar. Sms **070-398 73 90**.

Höstens första Öppet Hus är den

25 september. Då kommer vi att få lyssna på Anne Sjökvist, redaktör för Språkröret, som berättar om hur det är att vara hörselskadad finlandssvensk i Finland, hur det kom sig att hon flyttade till Sverige och började jobba som kommunikatör i HRF Stockholm och lite annat. Inbjudan kommer.

Dessutom bjuder vi in till Öppet Hus tisdagarna 23 oktober och 27 november. Boka redan nu dessa kvällar. Träffarna hålls med början kl 16 i HRF:s lokaler på Instrumentvägen 19 i Örnberg.

Kostnaden för att få information via mail är 50 kr och via post kostar det 130 kr. Avgiften sätts in på vårt Bankgiro 5039-9393 och glöm inte skriva ditt namn på talongen. Observera att bara en familjemedlem behöver betala.

Vi önskar er alla ett fortsatt bra 2018!

Hör och Håpna
c/o Hans Lindberg
Tenorgränd 118
162 47 Vällingby
tfn: 070-398 73 90
e-post: h.lindberg.se@gmail.com

Kassör: Ingegerd Bergkvist
tfn: 070-581 08 76 (SMS)
e-post: ia.bergkvist@gmail.com

Information: Gunnel Klingström,
tfn 070-388 66 67
e-post: gunnel.klingstrom@gmail.com

På föreningens hemsida finns alla Hör och Håpnas aktiviteter. Se fliken "Kalender" på www.hrfstockholm.se

Hösten på kansliet

Under hösten håller föreningens lokaler och expedition som vanligt öppet under de tider du hittar längst ner på den här sidan.

Vi får en extra personalresurs i höst när **Erik Hall** jobbar hos oss 3.9-30.11. Erik jobbar med att förbereda ett Arvsfondsprojekt kring ljudmiljön i skolan samt med att planera flytten av föreningen till nya lokaler.

Teatersamarbete

Som medlem i HRF Stockholm får du 20% rabatt på teaterbiljetter till Dramatens textade föreställningar. Stadsteatern och Dramaten textar vissa föreställningar men har inte längre reserverade platser för hörselskadade så det gäller att boka i god tid. Ring och fråga eller se på deras hemsidor.

Vår integritetspolicy

Vi i HRF värnar om den personliga integriteten för våra medlemmar och andra personer vi har kontakt med. Vi är därför noga med att hantera de personuppgifter som anförs oss på ett tryggt och säkert sätt, i enlighet med gällande lagstiftning.

Föreningen samlar in och behandlar personuppgifter för att kunna administrera medlemskap i organisationen, skicka nyheter och inbjudningar, samarbeta med funktionärer, genomföra aktiviteter samt för eventuella yt-

Gilla oss på
Facebook

Följ oss på
Twitter

terligare ändamål som anges vid insamlingstidpunkten.

När du lämnar personuppgifter till föreningen ger du oss tillåtelse att registrera och lagra personuppgifterna i det syfte du lämnat uppgifter.

Har du frågor eller synpunkter om hur vi hanterar dina personuppgifter, kontakta oss gärna! Skriv till **Hörselskadades förening i Stockholm, Instrumentvägen 19, 126 53**, e-post: dataskyddsombud@hrfstockholm.se.

Föreningens dataskyddsombud är Oscar Hedenfeldt. Läs hela vår integritetspolicy på hemsidan.

Lista på hörselmottagningar

HRF Stockholm upprätthåller en lista på alla hörselmottagningar som godkänts av Stockholms läns landsting och alltså erbjuder hörapparater ur landstingets sortiment. Listan hittar du på vår hemsida och den kan laddas ner som en pdf. På listan framkommer det också vilka mottagningar

som inte ägs av någon hörapparatstillverkare (leverantörsberoende).

Vi säljer miljömärkta batterier

Föreningen säljer som tidigare billiga miljömärkta hörapparatbatterier. Notera att betalning sker genom swish eller faktura då vi inte tar emot kontanter. Prisuppgifter finns på expeditionen och hemsidan.

Medlemsavgifter

Ett medlemskap i HRF kostar 300 kronor per år för huvudmedlem och 75 kronor för familjemedlem. Som dubbelansluten medlem i flera föreningar i samma distrikt tillkommer en avgift per förening. Nu kan du också välja att betala medlemsavgiften genom autogiro och då dras 25 kronor i månaden från ditt konto om du hör till **en** förening. Är du under 30 år kan du bli medlem i Unga Hörselskadade alldeles gratis.

Låna slinga som förmån

Är du medlem i HRF Stockholm? Då har du möjlighet att utan kostnad låna slingsystem från föreningen. Utlåning sker till medlemmar för privata sammankomster såsom dop, begravning, examensfest eller födelsedagsfirande. Eller vid personlig rådgivning exempelvis hos fastighetsmäklare, läkare eller bank. Kontakta expeditionen!

Nu har vi swish!
Nr: 123 183 46 88

Hörselskadades förening i Stockholm

Besöksadress Instrumentvägen 19
Postadress Instrumentvägen 19,
126 53 Hägersten
E-post kansli@hrfstockholm.se
Hemsida www.hrfstockholm.se
Organisationsnr 802001-5551
Plusgiro 15 66 88-4

Ordförande Anna Quarnström
anna.quarnstrom@hrfstockholm.se

Telefon- och expeditionstider
Måndag-torsdag kl 10.00-12.00
Fredagar är expeditionen stängd.

Telefonnummer

Expedition	462 24 30
Kanslichef	462 24 38
Telesvar	462 24 36
Texttelefon	462 24 35
Redaktör	462 24 31

Bokning av samlingssal görs via telefon 462 24 30 (under expeditionstider) eller e-post till kansli@hrfstockholm.se.
Anmälan till aktiviteter görs via telesvar 462 24 36, texttel 462 24 35 eller e-post kansli@hrfstockholm.se.

Adressändring och medlemsanmälan:
HRF:s medlemsregister, tel 457 55 48 (tis och ons 9-11, 13-15 samt tors 13-15), e-post medlemsregistret@hrf.se.